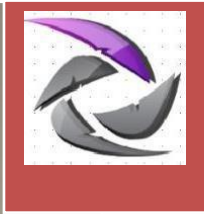

7 - 8 лютого
2025

АДАПТИВНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ЧЕТВЕРТОГО МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО ФОРУМУ

**Adaptive Processes in
Education**

Collection of Materials

4 rd International Scientific Forum

АДАПТИВНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ЧЕТВЕРТОГО МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО ФОРУМУ

07–08 лютого 2025 року

Adaptive Processes in Education

Collection of Materials

4th International Scientific Forum

February 7–8, 2025

2025 – Київ, Харків, Полтава– Україна
Spokane, Tampa – USA

Рекомендовано до друку засіданням Ради Громадської організації
«Школа адаптивного управління соціально-педагогічними
системами» (№ 2 від 15 березня 2025 року), м. Харків.
Затверджено до друку рішенням засідання Наукової ради
Полтавського національного педагогічного університету імені
В.Г.Короленка, м. Полтава
(протокол № 11 від 27 березня 2025 року)

Recommended for publication by the meeting of the Council
of the Public Organization «School of Adaptive Management of Social and Pedagogical
Systems» (Protocol No 2 from March 15, 2025)

Recommended for Publication by the Poltava National
Pedagogical University named after V.G. Korolenko
(Protocol No 11 from March 27, 2025)

Рецензенти / Reviewers:

Гриньова Марина Вікторівна
Marina GRINYOVA

доктор педагогічних наук, професор, член-кор. НАПН України
*Doctor in Education, Professor, Corresponding Member in NAES of
Ukraine;*

Брюханова Наталія
Олександрівна
Natalia BRYUKHANOVA

доктор педагогічних наук, професор
Doctor in Education, Professor;

Лазарєв Микола Іванович
Mykola Lazarev

доктор педагогічних наук, професор
Doctor in Education, Professor

A 28

Адаптивні процеси в освіті: збірник матеріалів (тез доповідей) 4-го Міжнародного наукового форуму / за заг. ред. Г.В. Єльнікової; ред. кол.: О.Л. Ануфрієва, В.М. Гладкова, Г.Ю. Кравченко, З.В. Рябова; упоряд. І.С. Лапшина. Київ: Юстон, 2025, 329 с.
Adaptive Processes in Education: collection of materials (abstracts) of the 3rd International Scientific Forum / for general edr. H. Yelnykova; edr. col.: O. Anufrieva, V. Hladkova, H. Kravchenko, Z. Ryabova; comp. I. Lapshina. Kyiv: Yuston, 2025, 329 p.

Збірник матеріалів Четвертого Міжнародного наукового форуму «Адаптивні процеси в освіті», що пройшов 07-08 лютого 2025 року в режимі онлайн, містить тези доповідей учасників та основні організаційні документи заходу.

Тематику публікацій розміщено за науковими панелями Форуму. У працях висвітлені актуальні питання розвитку освіти в Україні, розкриті такі напрями: адаптивні процеси в освіті в умовах невизначеності; адаптація діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти в мінливих умовах сьогодення; адаптивне управління процесом формування професійних компетентностей у майбутніх фахівців галузі освіти; адаптивний менеджмент в освіті; адаптивні процеси інформаційно-аналітичного забезпечення цифрової трансформації освіти і педагогіки; організація науково-дослідної діяльності на адаптивних засадах; адаптивні процеси в освітній діяльності вітчизняних і зарубіжних вишів в умовах євроінтеграції; адаптивна модель професійного розвитку керівних кадрів освіти, педагогічних і науково-педагогічних працівників в нестабільних умовах.

У публікаціях з'ясується сутність та особливості розповсюдження адаптивних процесів в освіті в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення України. Матеріали Форуму призначаються науковцям, викладачам, аспірантам, докторантам, здобувачам наукових ступенів, управлінцям та всім працівникам освіти, які сприяють поширенню ідей адаптивного менеджменту. За релевантність і достовірність інформаційних даних відповідають автори тез доповідей, що опубліковані в збірнику матеріалів Четвертого Міжнародного наукового форуму «Адаптивні процеси в освіті».

УДК 37.014 (477) / UDC 37.014
(477)

© ГО «ШАУСПС» / GO «SHAUPS», 2025
© Автори / Authors, 2025

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ШКОЛА АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИМИ СИСТЕМАМИ»;
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА;
ННІ "УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ" ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. В.Н. КАРАЗІНА;
ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»;
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ» НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ;
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ;
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА;
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ;
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА;
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ;
ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ;
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР «МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ»;
УНІВЕРСИТЕТ ПІВДЕННОЇ ФЛОРИДИ;
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ;
ГУМАНІТАРНО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЯНА ДЛУГОША В ЧЕНСТОХОВІ, ПОЛЬЩА;
INTERNATIONAL CULTURAL EDUCATION ASSOCIATION (ICEA);
USA INFORMATION AND ANALYTICAL PUBLICATION OF DUBAI EMIRATES TODAY;
SOPHIA UKRAINIAN SCHOOL – UNITED ARAB EMIRATES;
ІБК ІНЖЕНЕРНОГО БЮРО GMBH & CO. KG, ВІЮРЦБУРГ, НІМЕЧЧИНА.

ПРЕС-РЕЛІЗ

**Шановні колеги, шановні колежанки!
ЗАПРОШУЄМО**

7-8 лютого 2025 року взяти участь у роботі

ЧЕТВЕРТОГО МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО ФОРУМУ

АДАПТИВНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ

**2025 – Київ, Харків– Україна
Spokane, Tampa – USA**

ЗМІСТ

Прес-релиз.....	4
Програма форуму.....	11
Рішення форуму.....	62

Наукова панель 1 / Scientific Panel 1 АДАПТИВНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ [Adaptive Processes in Education in Conditions of Uncertainty]

Бесарабчук Геннадій / Hennadii Besarabchuk Кластерний підхід університету в управлінні професійним розвитком педагогічних працівників закладів освіти громади [The university's cluster approach to managing the professional development of teaching staff in community educational institutions].....	79
Білик Надія / Nadiia Bilyk Управління адаптивно-педагогічним проектуванням неперервної освіти в умовах невизначеності [Managing adaptive pedagogical design of continuing education under uncertainty].....	82
Горlach Лариса / Larysa Gorlach Адаптація педагогічних працівників в умовах війни [Adaptation of pedagogical professionals to war conditions].....	85
Дяченко Катерина / Kateryna Diachenko Підтримка ментального здоров'я в освіті як адаптивний процес. [Mental health support in education as an adaptive process].....	86
Сльникова Галина / Halyna Yelnykova Рябова Зоя / Zoia Ryabova Адаптивні процеси в розробленні та реалізації занять в закладах вищої освіти. [Adaptive processes in the development and implementation of classes in higher education institutions].....	88
Єрмоменко Ольга / Olha Yeromenko Цифрова самоорганізація учителів початкової школи як умова адаптивного процесу професійного зростання [Digital self-organization of primary school teachers as a condition for the adaptive process of professional growth].....	90
Кравець Світлана / Svitlana Kravets Забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти: адаптивність та розвиток в умовах невизначеності [Quality assurance of vocational education: adaptability and development under conditions of uncertainty].....	92
Лук'яненко Олена / Olena Lukianenko Адаптація педагогічних працівників до організації навчання в бомбосховищах під час ракетної небезпеки [Adaptation of educational staff to the organization of learning in bomb shelters during a missile alert].....	95
Муринович Наталія / Nataliya Murynovych Особливості навчання майбутніх інженерів-педагогів комп'ютерних технологій педагогічних дисциплін [Features of education of future engineers-educators of computer technologies of pedagogical disciplines].....	96
Немченко Сергій / Serhiy Nemchenko Управління закладом освіти в умовах невизначеності [Management of an educational institution under conditions of uncertainty].....	98

Бут Оксана / Oksana But	
Впровадження інноваційних підходів в освітній процес ліцею на засадах дистанційного навчання [Promotion of innovative approaches in the illumination process at the lyceum in the outskirts of remote learning].....	164
Вахняк Надія / Nadiia Vakhniak	
Цифрові інструменти адаптації освітнього процесу закладу дошкільної освіти в роботі з батьками вихованців: теоретичний аспект [Digital tools for adapting the educational process of preschool education institution in work with parents of pupils: theoretical aspect].....	166
Волнянський Дмитро / Dmytro Volnyanski	
Максименкова Юлія / Yuliia Maksymenkova	
Адаптивні процеси підготовки фахівців в галузі stem- освіти з використанням платформи Arduino [Adaptive processes of training stem education specialists on the Arduino platform].....	168
Долгополов Сергій / Serhii Dolhopolov	
Адаптивні технології генерування програмного коду для персоналізованого навчання основ програмування [Adaptive code generation technologies for personalized teaching of programming basics].....	170
Дроншкевич Олеся / Olesya Dronshkevich	
Формування професійної бази знань для педагогічної діяльності [Formation of the professional knowledge base for teaching activities].....	171
Євсєєва Галина / Halyna YEVSIEIEVA	
Безпечне освітнє середовище – вимога часу [A safe educational environment is the need of the time].....	173
Жигалюк Ангеліна / Anhelina Zhyhaliuk	
Бази знань як фундамент цифрової трансформації вищої освіти [Knowledge bases as the foundation of digital transformation of higher education].....	175
Красильник Юрій / Yurii Krasylnyk	
Сучасні підходи до адаптації інформаційно-аналітичних систем в умовах цифрової освіти [Modern approaches to adaptation of information and analytical systems in the conditions of digital education].....	176
Лучанінова Ольга / Olha Luchaninova	
Педагогічні аспекти психології виховання особистості в умовах цифрової трансформації суспільства і закладів вищої освіти [Pedagogical aspects of the psychology of personality education in the context of digital transformation of society and higher education institutions].....	178
Лапасенко Світлана / Svitlana Lapayenko	
Виклики цифрової епохи: адаптація інформаційно-бібліографічного ресурсу «Педагоги України та світу» до потреб освіти і педагогіки [Challenges of the digital age: adaptation of the information and bibliographic resource “Educators of Ukraine and the world” to the needs of education and pedagogy].....	179
Луньова Тетяна / Tetyana Lunyova	
Підвищення обізнаності учителів ЗЗСО України з методиками CLIL та ЕМІ як засіб професійного розвитку [Raising ukrainian secondary school teachers’ awareness of CLIL and EMІ as a means of their professional development]	181
Михайлова Тетяна / Tetyana Mykhailova	
Нечай Ігор / Ihor Nechai	
Інформаційне забезпечення stem-підходу у викладанні математики в умовах цифровізації вищої освіти [Information support of the stem approach to teaching mathematics in the context of digitalization of higher education]	183

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО АДАПТАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ОСВІТИ

MODERN APPROACHES TO ADAPTATION OF INFORMATION AND ANALYTICAL SYSTEMS IN THE CONDITIONS OF DIGITAL EDUCATION

КРАСИЛЬНИК Юрій

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти, Київський
національний університет будівництва і архітектури, Київ, Україна

Yurii KRASYLNYK

PhD (Pedagogical sciences), associate professor, associate professor Department of Vocational
Education, Kyiv National University of Construction and Architecture, Kyiv, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0003-0358-0066>

kyursem@ukr.net

Адаптація інформаційно-аналітичних систем (ІАС) в освітньому середовищі є предметом численних праць вчених, зокрема щодо: переосмислення функцій закладів освіти та моделей навчання у взаємозв'язку зі штучним інтелектом (ШІ) – В. Шевчук, Ю. Красильник [4]; врахування джерел формування кліпового мислення в період цифровізації освітніх систем – С. Бушуєв, Г. Корчова, Ю. Красильник, М. Руденко, Б. Козир [1]; використання цифрових інструментів в дистанційному навчанні – О. Литвинчук, Ю. Красильник [3]; впровадження інформаційно-технологічного забезпечення підготовки майбутніх професіоналів в умовах закладу вищої освіти – О. Огієнко, Т. Калюжна, Ю. Красильник, Л. Мільто, Ю. Радченко, Т. Гончарук, К. Годлевська, Н. Вінник [2].

Аналіз змісту наукових розробок дає підстави для висновку, що ІАС в умовах цифрової освіти – це програмно-апаратні комплекси, що забезпечують збір, обробку, аналіз та візуалізацію освітніх даних та сприяють автоматизації управління освітнім процесом, персоналізації навчання та ухваленню обґрунтованих рішень на основі великих даних. ІАС відіграють ключову роль у підвищенні ефективності цифрової освіти, інтегруючись із ШІ, хмарними технологіями та інноваційними освітніми платформами. Також можна констатувати низку ключових функцій ІАС в освітньому процесі: автоматизація управління освітніми закладами, моніторинг та оцінювання освітніх досягнень здобувачів освіти, аналіз ефективності освітніх технологій, підтримка прийняття рішень на основі великих даних.

Адаптація ІАС у цифровій освіті вимагає врахування таких чинників як безпека даних, інтеграція освітніх цифрових платформ та зручність їх використання для учасників освітнього процесу.

Таким чином, адаптація ІАС до сучасних викликів цифрової освіти сприятиме забезпеченню безперервного доступу до освітніх ресурсів, персоналізації навчального контенту, підвищенню рівня взаємодії між учасниками освітнього процесу. Надалі важливо проводити дослідження та розробляти інноваційні рішення для забезпечення гнучкості та ефективності освітніх інформаційних систем.

Список використаних джерел:

1. Бушуєв С., Корчова Г., Красильник Ю., Руденко М., Козир Б. Розвиток кліпового мислення здобувачів вищої освіти в інформаційному оточенні. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2024. Том 99. № 1. С. 76–94. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/128> (дата звернення: 01.02.2025).

2. Інформаційно-технологічне забезпечення професійної підготовки майбутнього викладача в умовах магістратури. *Підготовка сучасного вчителя: інформаційно-технологічне забезпечення* : монографія / За ред. О. І. Огієнко; Авт. кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Калюжна, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, Ю. Л. Радченко, Т.О. Гончарук, К. В. Годлевська, Н. І. Вінник. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. С. 45–62. URL: https://lib.iitta.gov.ua/3057/1/MONOГРАФИЯ_.pdf (дата звернення: 02.02.2025).

3. Литвинчук О. К., Красильник Ю. С. Цифрові інструменти в дистанційному навчанні майбутніх бакалаврів професійної освіти. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції* (14 листопада 2024 року). 2025. С. 248–253. URL: https://www.knuba.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/zbirnyk-materialiv_7_mizhnarodnoyi-konferentsiyi-knuba-14.11.2024.pdf (дата звернення: 02.02.2025).

4. Шевчук В. Г., Красильник Ю. С. Технологія використання штучного інтелекту в системі підготовки бакалаврів професійної освіти. *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції* (14 листопада 2024 року). 2025. С. 524–530. URL: https://www.knuba.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/zbirnyk-materialiv_7_mizhnarodnoyi-konferentsiyi-knuba-14.11.2024.pdf (дата звернення: 03.02.2025).

References:

1. Bushuiev S., Korchova H., Krasyl'nyk Yu., Rudenko M., Kozyr B. Rozvytok klipovoho myslennia zdobuvachiv vyshchoi osvity v informatsiinomu otocenni. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. 2024. Tom 99. № 1. S. 76–94. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/128> (data zvernennia: 01.02.2025).

2. Informatsiino-tekhnolohichne zabezpechennia profesiinoi pidhotovky maibutnoho vykladacha v umovakh mahistratury. *Pidhotovka suchasnoho vchytelia: informatsiino-tekhnolohichne zabezpechennia* : monohrafiia / Za red. O. I. Ohiienko; Avt. kol.: O. I. Ohiienko, T. H. Kaliuzhna, Yu. S. Krasyl'nyk, L. O. Milto, Yu. L. Radchenko, T.O. Honcharuk, K. V. Hodlevska, N. I. Vinnyk. Kirovohrad: Imeks-LTD, 2013. S. 45–62. URL: https://lib.iitta.gov.ua/3057/1/MONOHRAFIYA_.pdf (data zvernennia: 02.02.2025).

3. Lytvynchuk O. K., Krasyl'nyk Yu. S. Tsyfrovi instrumenty v dystantsiinomu navchanni maibutnikh bakalavriv profesiinoi osvity. *Aktualni problemy osvithnoho protsesu v konteksti yevropeiskoho vyboru Ukrainy: materialy VII Mizhnarodnoi konferentsii* (14 lystopada 2024 roku). 2025. S. 248–253. URL: https://www.knuba.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/zbirnyk-materialiv_7_mizhnarodnoyi-konferentsiyi-knuba-14.11.2024.pdf (data zvernennia: 02.02.2025).

4. Shevchuk V. H., Krasyl'nyk Yu. S. Tekhnolohiia vykorystannia shtuchnoho intelektu v systemi pidhotovky bakalavriv profesiinoi osvity. *Aktualni problemy osvithnoho protsesu v konteksti yevropeiskoho vyboru Ukrainy: materialy VII Mizhnarodnoi konferentsii* (14 lystopada 2024 roku). 2025. S. 524–530. URL: https://www.knuba.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/zbirnyk-materialiv_7_mizhnarodnoyi-konferentsiyi-knuba-14.11.2024.pdf (data zvernennia: 03.02.2025).

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

АДАПТИВНІ ПРОЦЕСИ В ОСВІТІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

ТРЕТЬОГО МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО ФОРУМУ
07-08 лютого 2025 року

Adaptive Processes in Education

Collection of Materials

4th International Scientific Forum
February 7-8, 2025

За загальною
редакцією: Г.В.
Єльнікової

Відповідальний за випуск, упорядник:
Я.Й. Васильченко

Редакційна колегія:
Л.О. Ануфрієва, Л.О. Бачієва, В.М. Гладкова, М.Л. Росток, З.В. Рябова

Розміщено на сайті ГО «ШАУСПС» за
покликанням <http://adaptive.org.ua/>
і на сайтах партнерів-співорганізаторів Форуму; Телеграм-канал ГО
«ШАУСПС» <https://t.me/c/1877203198/8>